

O kierunkach rozwoju województwa zdecyduje opinia społeczeństwa

Wiele godzin dyskusji poświęcił radni teżom do założeń rozwoju społeczno-gospodarczego i przestrzennego naszego województwa w latach 1986—1993 na wczorajszej Sesji RN m. Krakowa. Władze miasta przystąpiły do opracowania tego bardzo ważnego dla mieszkańców, programu, inaczej niż było to dotąd przyjęte. Pod dyskusję radnych — i jak postanowiła Sesja —

Biuro Polityczne o realizacji uchwał zjazdowych

Biuro Polityczne 6 bm. zapoznalo się z materiałem oceniającym stan wykonania zadań wynikających z uchwały programowej IX Nadzwyczajnego Zjazdu PZPR. Stwierdzono, że generalnie rzecz biorąc zadania te realizowane są skutecznie i właściwie. Podkreślono konieczność dalszego konsekwentnego wdrażania w życie uchwał zjazdowych. Postanowiono przedłożyć te oceny na najbliższym posiedzeniu plenarnym Komitetu Centralnego.

Biuro Polityczne sprecyzowało zadania, które wynikają z konsultacji po łódzkim, XVI plenarnym posiedzeniu KC PZPR, poświęconym klasie robotniczej. Stwierdzając ważny i pilny charakter zadań będących pokio-

(Dokończenie na str. 2)

Książeczki mieszkaniowe dla sierot z Domów Dziecka

Prezent mikołajowy dla Tomka

W Domu Dziecka przy ul. Szwabowskiego 36, w przeddzień Mikołaja odbyła się bardzo miła uroczystość. Książeczki mieszkaniową otrzymał jeden z najmłodszych mieszkańców tej placówki Tomek Kolorus. Przyjął ją z rąk przedstawicieli Sekcji Narciarskiej AZS Uniwersytetu Jagiellońskiego, która jest fundatorem. Wkład jaki zebrał studenci w czasie giełdy narciarskiej, wyniósł 30 tys. złotych.

Piękny gest, piękny prezent. Godny pochwały i naśladowania przez inne organizacje młodzieżowe.

(dag)

Było to 7 grudnia

W 1941 r. lotnictwo japońskie dokonało nagłego nalotu na amerykańską bazę morską Pearl Harbour na Hawajach co dało początek 4-letniej wojnie amerykańsko-japońskiej.

W 1970 r. w Warszawie podpisano układ o podstawach normalizacji stosunków między PRL a RFN.

Było to 8 grudnia

W 65 r. przed naszą erą urodził się Horacy, rzymski poeta, autor satyr, pieśni, a także „Listu do Pizonów”, w którym znalazły się głównie zasady sztuki poetyckiej.

W 1980 r. w Nowym Jorku zastrzelony został John Lennon, jeden z członków legendarnego zespołu The Beatles, wybitny kompozytor, gitarzysta i wokalista.

Było to 9 grudnia

W 1916 r. urodził się Kirk Douglas, amerykański aktor filmowy i teatralny bohater takich filmów jak „Ostatni zachód słońca”, „Ostatni cowboy” czy „Układ”.

W 1937 r. w wieku 66 lat zmarł Andrzej Strug (właśc. Tadeusz Gałeczki), pisarz, autor m. in. powieści związanych tematycznie z I wojną światową początkiem niepodległości np. „Pokołnienie Marka Świdry” czy „Złoty Krzyż”.

Ratujcie kangury

Znany australijski bohater zwierząt Peter Millington podróżuje po świecie z pięciometrowym nadmuchiwym kangurem z gumy. Choc w ten sposób zwrócić uwagę opinii publicznej na los tego sympatycznego zwierzęcia, któremu w Australii grozi zagłada. Ostatnio P. Millington przebywa w Londynie, nasze zdjęcie pochodzi z okresu jego pobytu w Paryżu. Fot. CAF — AFP

Reporter „Echa” zwrócił się więc do prezydenta miasta Krakowa Tadeusza Salwy z prośbą o przedstawienie (specjalnie dla naszych Czytelników) pierwszych

(Dokończenie na str. 2)

42 Konkurs Szopek

Pod auspicjami Muzeum Historycznego m. Krakowa odbył się wczoraj doroczny Konkurs Szopek. Od 10 rano wokół cokołu pomnika Adama Mickiewicza na Rynku gromadzili się dorośli i dzieci, by podziwiać, jak co roku dzieła sławnych i debiutujących szopkarzy, którzy tu właśnie pokazują swe mistrzowskie cuda — ogromne ponad dwumetrowe i maleńskie o wysokości 1 cm. Tegoroczny konkurs cieszył się dużym powodzeniem, zgłoszono 127 szopek. Najstarszy uczestnik Marian Przedpełski liczy sobie 82 lata, najmłodszy Marcin Pekański — 5 lat.

Wraz z hejnałem z wieży mariackiej o 12-ej w południe autorzy przenieśli swe dzieła do sali Muzeum Historycznego przy ul. Franciszkańskiej. Tu pod wodzą dyr. Muzeum Andrzeja Szczygła jury złożone z etnografów i historyków sztuki rozpoczęło wielogodzinne obrady.

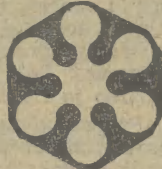
Wieczorem poznaliśmy werdykt. W kategorii szopek dużych i miejsce zajął Tadeusz Gillert, dwa II Tadeusz Żmirek, Leszek Zarzycki, dwa III Zbigniew Gillert (syn zwycięzcy) i Ryszard Kijak.

W kategorii szopek średnich: I miejsce przyznano Andrzejowi Morawskiemu (z Kamiennej Góry koło Zielonej Góry), II Michałowi Wincencikowi, dwa III — za szopkę współautorską Witoldowi Kaweciemu i Mariuszowi Jakubiakowi oraz Bronisławowi Piecikowi. W szopkach małych zwyciężył Jan Kirs, II miejsce zajął Maciej Moszew, trzy III Jan Bieda, Roman Sochacki i Teresa Kurkiewicz. Nowością było przyznanie nagrody w kategorii szopek miniaturowych — otrzymał ją Wiesław Barczewski.

Szopki bajecznie kolorowe, mistrzowskie, zmechanizowane, z pozytywkami i te trochę prostsze bo robione przez dzieci (vide 39 uczniów Szkoły nr 2 ze Skawiny) podziwiać będziemy mogli na wystawie, której otwarcie nastąpi w niedzielę 9 grudnia o godz. 12 w sali Wystawowej przy ul. Franciszkańskiej 4.

(jr.)

Fot. JADWIGA RUBIS

Rozpoczął się kontrolny spis ludności w mieszkaniach wylosowanych przez komputer. Na zdjęciu: wywiad przeprowadzany w jednym z mieszkań na Ursynowie w Warszawie. Fot. CAF — Szyperko

A fe! — święty Mikołaju...

Czujemy się w obowiązku podać surowej krytyce wychwalanego i hotubionego dotąd św. Mikołaja. Jednocześnie prosimy Państwową Inspekcję Handlową, Komisję Antyspekulacyjną, wszystkich kontrolerów ziemskich i niebiańskich o wyciągnięcie surowych wniosków wobec tego osobnika z siwą brodą.

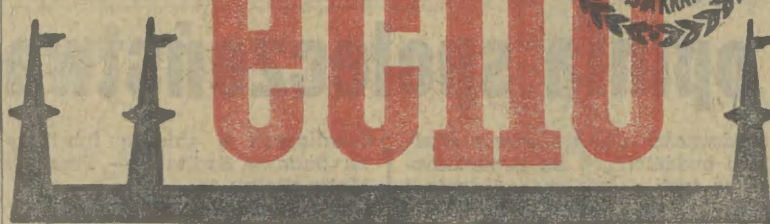
Występując w imieniu wszystkich dzieci wypraszamy sobie zsyłanie na ten ziemski padół bubli i artykułów niepotrzebnych — wszak tego akurat nam nie brakuje! Ostrzegamy, że jeśli nie zostaną podjęte zdecydowane kroki, w przyszłym roku św. Mikołaja zbankrutujemy! I niech bawi się sam.

Przedstawiamy teraz dowody. Nie chcąc jednak ostatecznie pogrzebić staruszka (może jednak się poprawi...)

(Dokończenie na str. 2)

Cena 7zł

PL ISSN 0157-9011
Nr indeksu 35005

KRAKOWA

ODZNACZONE ZŁOTĄ ODZNAKĄ M. KRAKOWA
ROK XXXVIII PISMO POPOŁUDNIOWE Nr 242 (11780)

Kraków, piątek 7, sobota 8, niedziela 9 XII 1984 r.

magazyn

10 STRON

BRYTYJSKA Izba Gmin jednomyślnie zaaprobowwała układ w sprawie przyszłości Hongkongu. Układ ten, którego tekst został parafowany w Pekinie we wrześniu br., dotyczy przekazania przez Wielką Brytanię terytorium Hongkongu Chińskiej Republice Ludowej, co ma nastąpić w 1997 roku.

KOMITET Społeczny bieżącej sesji Zgromadzenia Ogólnego NZ uchwalił w środę jednomyślnie projekt konwencji, przewidują-

ZE ŚWIATA

cy zakaz stosowania wszelkich tortur, zarówno fizycznych jak i psychicznych. Projekt stwierdza, że chodzi o tortury stosowane wobec osób, od których chce się uzyskać specjalne zeznania, czy też jako rodzaj kary lub zastraszania.

POLSKI dyrygent Tadeusz Strugała, który w październiku 1984 r. obchodził 30-lecie działalności artystycznej, został mianowany dyrektorem muzycznym przydziałowej orkiestry symfonicznej w Ankarze w sezonie 1984/85.

ZDOBYWAMY ODZNAKE PRZYJACIELA KRAKOWA

Brazowa odznaka Przyjaciela Krakowa zdobywać, co bardzo cieszy, dużo młodzieży. Przed tygodniem podaliśmy wykaz szkół, z których uczennice i uczniowie grupowo zwiedzają w ramach naszej akcji Kraków, dziś ciąg dalszy tego rejestru: Szkoła Podstawowa nr 3 i 63, VII Liceum Ogólnokształcące.

Przypominamy, że odznakę brazową mogą zdobywać wszyscy: wystarczy tylko wziąć udział w dwunastu spacerach po starym i nowym Krakowie. Wycieczki odbywają się do końca marca 1985 roku we wszystkie niedziele i wolne od pracy soboty. Informacje o akcji ZDOBYWAMY ODZNAKE PRZYJACIELA KRAKOWA podajemy zawsze w piątkowych numerach „Echa”.

A oto program najbliższych imprez:

SOBOTA, 8 bm.

Jedna trasa dla wszystkich uczestników akcji — KOŚCIOŁ I EREM KAMEDUŁÓW W BIELANACH — zbiórka między godziną 9.30 a 10.30 na pierwszym przystanku autobusowym MPK za Wodociągami, dojazd autobusami nr 109, 209 i 229 z ul. Senatorskiej. Na wycieczkę, zwaną Srebrną Górą, w pobliżu wsi Bielany, zbudowany został w latach 1603—1642 kościół i erem Kamedułów Zakonników mieszkających tutaj w pustelniach, które położone są wzdłuż murów klasztoru.

NIEDZIELA, 9 bm.

Uwaga: spotykamy się (miejscu zbiórki na wszystkie odznaki) na Rynku Głównym, koło wejścia do biura „Wawel-Tourist” w Sukiennicach (od strony pomnika Mickiewicza).

Odznaka brazowa — KRAKÓW GOTYCKI, część sakralna — zbiórka między godziną 13.30 a 14.00; przed tygodniem poznaliśmy obiekty świeckie epoki gotyku, obecnie zaznajomimy się z zabytkami sakralnymi tego okresu; poznamy charakterystyczne cechy gotyku na przykładzie kościołów: Franciszkańów, Dominikanów, Mariackiego i św. Krzyża.

Odznaka srebrna — GRZEGÓRZKI STARE I NOWE — zbiórka między godziną 11.30 a 12.00; trasa prowadzić będzie (Dokończenie na str. 2)

Przezroczne gwiazdy

Niewątpliwym symbolem seksu w kinie włoskim jest widoczna na naszym zdjęciu 28-letnia Ornella Muti. Filmowe role jakie kreuje zawsze starają się wyeksponować walory jej urody. Jeśli czasami trafi się jej rola nie wymagająca specjalnego neglizżu to zwykle jest ona z gatunku komedii-farsy. Reżyserzy chętnie obdarzają Ornellę niezręcznością w trudnych w odbiorze, psychologicznych filmach jak np. w ostatnio zrealizowanym na motywach powieści Marcela Prousta obrazie pt. „Miłość Swanna”.

Z góry można bowiem założyć, iż kinomani „w ciemno” pójdą na film z Ornellą Muti w jednej z głównych ról. Piękna Włoszka nie stroni również od telewizji. Nierzadko występuje w specjalnych rozrywkowych programach. Ugruntowana sława nie przeszkadza jej w dbałości o reklamę. Właśnie takim poczynieniem było spektakularne ubezpieczenie niektórych części ciała. Swe nogi Ornella ubezpieczyła bowiem na 1 mln piersi na 2 mln a głowę na 3 mln franków. Swoisty rekord w tej dziedzinie dźwierz amerykańska gwiazdka E. Williams, która ubezpieczyła co prawda tylko swoje piersi, ale za to aż na 7 mln franków. Widać więc, iż aktorki, podobnie jak piłkarze, dobrze wiedzą co mają najdroższego. (Wi-Gr) Fot. „Der Spiegel”

PIĄTEK I

16.20 Program dnia
16.25 DT — Wiadomości
16.30 Dla młodych widzów: Latający Holender — Klub zdobywców oceanów
16.55 Dla dzieci: Piątek z Pan-kracym
17.20 DT — Wiadomości
17.30 Myśl i słowo — magazyn literacki
18.00 Bez próby
19.00 Dobranoc: „Chłopiec z plakatu”
19.10 Telekino
19.30 Dziennik telewizyjny
20.00 Monitor rządowy
20.30 „Odwieczny zew” — „Osmałona miłość” — film TV radz.
21.40 DT — Komentarze
22.10 Zawsze po 21-ej
22.50 20 lat minęło: „Próba ciśnienia”
0.05 DT — Wiadomości

PIĄTEK II

17.25 Program dnia
17.30 Oferty nauki polskiej
18.00 Spróbuj sam
18.30 Kronika (Kr.)
19.00 Obyczaje codzienne
19.20 Przeboje „dwójki”
19.30 Dziennik telewizyjny
20.00 Przyjechała telewizja
20.15 Spotkanie ze Stefanią Toczyłską
21.00 Sopot'84 — Boppers
21.15 DT — Wydarzenia, telefon „dwójki”
21.30 Galerie świata — „Muzeum Rosyjskie w Leningradzie” — „Malarstwo Pieriedwiżników”
22.00 Wieczór w teatrze z Andrzejem Żurowskim: Jan Wilkowski — „Spowiedź w drewnie”
23.00 DT — Wiadomości

SOBOTA I

6.00 TTR — Biologia
6.30 TTR — Fizyka
7.00 TTR — Fizyka
7.30 TTR — Biologia
8.25 Program dnia
8.30 Tydzień na działce
9.00 Sobótka oraz film prod. hiszp. „Don Kichot z Manczy” (8) — „Walka ze śmiakiem biskajskim”
10.30 DT — Wiadomości
10.40 Historia dramatu polskiego: M. Domański „Ktoś nowy”
12.10 Hobby — Różności
12.40 Telewizyjny koncert życzeń
13.10 Rolniczy Mag. Techniczny
13.40 „Partyzancki generał” (2) — 14.20 Studio Sport
15.15 DT — Wiadomości
16.30 Program dnia
16.25 W świecie ciszy — program dla niesłyszących
16.55 „Pod zwrotnikiem Koziołca” (3) — film prod. austral.
17.45 Tel. lista przebojów
18.05 Losowanie Dużego Lotka — zakłady specjalne

UWAGA INWESTORZY I WYKONAWCY!

Krakowski Zarząd Dróg zawiadamia, że zgodnie z ustawą o drogach publicznych z dnia 29.III.1968 r. art. 19, pkt. 1 — prowadzenie wszelkich prac w pasie drogowym dopuszczalne jest wyłącznie za zezwoleniem KZD.

W związku z powyższym Krakowski Zarząd Dróg prosi zainteresowane instytucje oraz osoby prywatne o zgłoszenie do dnia 15 grudnia 1984 r. wykazów robót związanych z rozkopaniem lub zajęciem dróg, ulic, chodników na terenie m. Krakowa oraz województwa miejskiego krakowskiego w 1985 r. oraz na lata następne.

Wykazy planowanych robót, które winny zawierać nazwę ulicy, dokładną lokalizację (jezdnie, chodnik), rodzaj wykonywanego uzbrojenia należy przesyłać do Krakowskiego Zarządu Dróg — Kraków, ul. Dekerta 17.

Zaznacza się, że na roboty nie zgłoszone w powyższym terminie nie będą wydawane zezwolenia na prowadzenie robót w pasie drogowym.

PRACA

KWACIARKE imięcia wykonywać wiece i włazanki — zatrudnie. Oferty 37875 „Prasa” Kraków, Wiślna 2.
PRACĘ nakładczą lub etatową, wymagającą uzdolnień manualnych lub artystycznych podejmie na uczelnych zasadach młoda, zdolna osoba z średnim wykształceniem, dysponująca samochodem, wkładem pieniężnym i pomieszczeniem. Poważne oferty proszę kierować: „Prasa” Kraków, Wiślna 2, dla nr 37900.
PRZYJMĘ parkieciarzy, chętnie emerytów, na dogodnych warunkach — Zakład Usługowy — Sikora, Kraków-Prokocim, ul. Na Wrzósach 43. g-38565

NAUKA

MATEMATYKA, fizyka — korepetycje, także u ucznia, Pilch, tel. 37-33-95. g-38029
MATEMATYKA — mgr Sobala, tel. 66-08-62. g-38117
DYPLOMATKA Akademii Muzycznej z artystyczną praktyką udziela lekcji śpiewu. Tel. 34-46-98, wieczorem. g-38187
MATEMATYKA — korepetycje — solidnie — mgr Apanowicz, tel. 44-19-38, po południu. g-38274

MATRYMONIALNE

BIURO Matrymonialne „Westa” — lekarstwem na samotność. 70-952 Szczecin, skrytka 672. A-215

KUPNO

STARE widokówki, listy obozów koncentracyjnych i jenieckich — kupię. Tel. 22-47-35. g-34776

18.20 Pegaz
19.00 Dobranoc: „Bajki Bolka i Lolka”
19.10 Z kamerą wśród zwierząt — Prezenty
19.30 Dziennik telewizyjny
20.00 „Toral Toral Toral” — film fab. prod. amer.-jap.
22.20 Na żywo — magazyn publicystyczny
22.50 Wiadomości sportowe
23.05 Kino nocne: „Przelotne znajomości” — dramat obycz. prod. RFN

SOBOTA II

11.30 NURT — Nauczyciele nowatorzy
12.00 NURT — Dydaktyka matematyki
12.30 NURT — Studium języka polskiego
13.00—22.50 Sobota w „dwójce”
13.00 DT — Wiadomości
13.10 Filharmonia „dwójki”
14.00 „5 — 10 — 15” Zespół „Dom” przedstawia
15.20 Wideoteka
16.00 Temat na dziś
16.40 Bliżej natury
17.00 Gorąca linia — express reporterów
17.25 „Ciało bez tajemnic” — „Ślepa maszynieria” — film TV ang.
18.20 Odpowiedzi na telefon
18.30 Kronika (Kr.)
19.00 Na antenie „dwójki”
19.15 Archiwum Neptuna
19.30 Dziennik telewizyjny (dla niesłyszących)
20.00 Za sztuką na ty — aktualności publ. kult.
22.00 Tydzień w polityce — komentuje K. Szynielorcz
22.10 DT — Wiadomości
22.20 Kino dorosłych: „Ogród Wenus” (5) — film prod. hiszp.
23.00 Sopot'84

NIEDZIELA I

6.00 TTR — Fizyka
6.30 TTR — Biologia
7.00 Wszelchnia rodziny wiejskiej
7.45 Po gospodarsku — mag. społ.-gosp.
8.15 Program dnia
8.20 Tydzień
9.00 Teleranek oraz film prod. pols. „6 milionów sekund” — „Wielka nuda”
10.30 DT — Wiadomości
10.35 „Przygody roślin” — „Miłość u kwiatów” — serial przyr. prod. franc.
11.00 Estrada folkloru — Zielona Góra '84
11.15 Tu, w tym samym miejscu: Wawer — czyli odpowiedzialność zbiorowa
11.45 Siedem anten
12.35 Kraj za miastem
13.00 „Mały święty Mikołaj” — film prod. NRD
14.00 Teatr Telewizji dla Dzieci: „Pięta strona świata”
15.00 DT — Wiadomości

tygodniowy program TV

(Od 7 do 13 grudnia 1984 r.)

15.10 Program dnia
15.15 Telewizyjny koncert życzeń
16.00 „Plac Diamentowy” (4) — serial film. prod. hiszp.
16.55 Tam, gdzie rośnie wanilia (1) — program R. Badowskiego
17.40 Studio sport
18.25 Antena
19.00 Wieczorynka: „Pszczółka Maja”
19.30 Dziennik telewizyjny
20.00 „Kalina czerwona” — film prod. radz.
21.40 W mojej ojczyźnie — polszczyźnie — relacja z Kongresu Kultury Języka Polskiego ze Szczecina
22.05 Sportowa niedziela
22.35 Klub międzynarodowy
22.55 DT — Wiadomości
23.00 Żeglując w dobry czas — widowisko muzyczne

NIEDZIELA II

9.40 „Kalina czerwona” — film prod. radz. (dla niesłyszących)
11.20 Peryskop — wojsk. program publ.
11.50—22.55 Niedziela w „dwójce”
11.50 DT — Wiadomości
12.00 Kwadrans z hejnałem — Ulica Ratuszowa
12.15 Aerobic
12.30 Moja muzyka
13.00 Kalejdoskop filmowy Kino-Oko
14.00 „Gdybym był...”
14.45 Pałace, których nie znacie — Pałac Tyszkiewiczów
15.10 Kino rodzinne: „Uparciuch” — film prod. RFN
16.00 Jutro poniedziałek
16.30 Finał przebojów „dwójki”
17.20 Ukryte skarby narodowej kultury
18.00 „Shackleton” — „Nasze zwłoki opowiedzą jak było” — film biogr. prod. ang.
19.00 Wywiady Ireny Dziedzic
19.30 Dziennik telewizyjny
20.00 Sport w „dwójce”
21.00 10 dni w Collegium Musicum
21.25 Galeria „dwójki”: Ewa Beyer-Formela
21.50 DT — Wiadomości
21.55 Wielkie filmy megalu ekranu: „Szpital na peryferiach” (ost.) — „Odejście” — film prod. CSRS

PONIEDZIAŁEK I

13.30 TTR — Matematyka
14.00 TTR — Język polski
15.50 NURT — Nauczyciele nowatorzy
16.20 Program dnia
16.25 DT — Wiadomości
16.30 Dla młodych widzów: Encyklopedia TDC — Golem XX wieku
16.55 „Ogrody zoologiczne świata — Wiedeń” — film prod. RFN

17.20 DT — Wiadomości
17.30 Telewizyjny informator wydawniczy
17.50 Kobiety w życiu Chopina
18.20 Saldo — magazyn gospodarczy
19.00 Dobranoc: „Wierni przyjaciele”
19.10 Echa stadionów
19.30 Dziennik telewizyjny
20.00 Publicystyka
20.15 Teatr Telewizji: Eduardo de Filippo — „Neapol miasto milionerów”
21.40 DT — Komentarze
22.05 Pokój 408
22.35 Mężczyźni wola blondynki — program o aktorze G. Szapolowskiej
23.00 DT — Wiadomości

PONIEDZIAŁEK II

17.55 Program dnia
18.00 Prosto z morza — Zmiany na morskiej mapie
18.30 Kronika (Kr.)
19.00 Pokręć głową — zagadki elektroniczne
19.20 Przeboje „dwójki”
19.30 Dziennik telewizyjny
20.00 Kalendarz historyczny — układ: Polska — RFN
20.15 Złota płyta Hany Zagorowej
21.15 DT — Wydarzenia, telefon „dwójki”
21.30 Spektrum
22.00 20 lat minęło: „Obok” — film TP
22.55 DT — Wiadomości

WTOREK I

6.00 TTR — Matematyka
6.30 TTR — Język polski
8.10 Fizyka, kl. VIII — Co się stało słonecznej wodzie
9.00 Plastyka, kl. III — Spotkanie — Światłocień
9.20 Film dla II zmiany: „Popielec” (ost.) — „Po latach” — film TP
10.50 DT — Wiadomości
11.00 Język polski, kl. IV Spotkania — M. Konopnicka — „Józik Sroka”
11.55 Wiedza obywatelska, kl. VII — W interesie wyborców
12.50 Plastyka, kl. III Spotkanie 4 — Światłocień
13.30 TTR — Język polski
14.00 TTR — Matematyka
16.20 Program dnia
16.25 DT — Wiadomości
16.30 Dla dzieci: „Kameleon”
16.55 Dla młodych widzów: Między nami i książkami
17.20 DT — Wiadomości
17.30 20 lat minęło: „Rekord świata” — film TP
18.35 Mówmy otwarcie
19.00 Dobranoc: „Ślimak Maciuś”
19.10 Diagnosta
19.30 Dziennik telewizyjny

WTOREK II

17.55 Program dnia
18.00 W obronie własnej — Tak zwany Rów poznański
18.30 Kronika (Kr.)
19.00 Most, który stał się legendą — rep.
19.20 Przeboje „dwójki”
19.30 Dziennik telewizyjny
20.00 Gorąca linia — express reporterów
20.15 Salon muzyczny — 30 lat sceny operowej w Łodzi
21.15 DT — Wydarzenia, telefon „dwójki”
21.30 Portret klasy
22.00 Literatura i ekran: „Matylda Mohring” (1) — film prod. NRD
23.00 DT — Wiadomości

ŚRODA I

6.00 TTR — Język polski
6.30 TTR — Matematyka
8.10 Geografia, kl. V — Góry Europy
9.00 Muzyka, kl. I — Na ile liczymy
9.34 Milczenie dr Evensa — film radz.
10.50 DT — Wiadomości
11.00 Chemia, kl. VII — Reakcja tlenków metali z wodorem
11.55 Język polski, kl. VI Spotkania — ballady
12.30 Czas reformy
13.30 TTR — Uprawa roślin
14.00 TTR — Hodowla zwierząt
14.30 NURT — Psychologowie — wychowawcom
15.00 Program dnia
15.05 Krag — magazyn harcerzy
15.30 Dla dzieci: Tik-Tak
15.55 Mecz: Dynamo Mińsk — Widzew Łódź — III runda Pucharu UEFA
W przerwie meczu ok. 16.45 DT — Wiadomości
17.50 „Kartki z biografii Włodzimierza I. Lenina” — „Raz obrona droga” — serial biogr. prod. radz.
18.50 Losowanie Express Lotka i Małego Lotka
19.00 Dobranoc: „Gucio i Cezar”
19.10 Zakochani w ziemi
19.30 Dziennik telewizyjny
20.00 Publicystyka
20.15 Milczenie dr Evensa — film radz.
21.45 Program publicystyczny
22.45 DT — Komentarze

ŚRODA II

17.55 Program dnia
18.00 „Zwierzęta świata” — „Koń, mój przyjaciel” — „W królestwie konia” — franc. film dok.
18.30 Kronika (Kr.)
19.00 Śpiewnik domowy
19.20 Przeboje „dwójki”
19.30 Dziennik telewizyjny

20.00 Publicystyka
20.15 „Popielec” (ost.) — „Po latach” — serial TP
22.00 DT — Komentarze
22.25 Program rozrywkowy — Z wizytą u Jana Straussa
23.25 DT — Wiadomości

CZWARTEK I

6.00 TTR — Uprawa roślin
6.30 TTR — Hodowla zwierząt
8.10 Historia, kl. VI — Handel, górnictwo, hutnictwo
9.00 Praca — technika, klasa II — Montujemy dźwięk
10.00 Film dla II zmiany: „Posterunek przy Hill Street”
10.50 DT — Wiadomości
11.00 Język polski, kl. I lic. Dzieje dramatu: — Molière — „Świętoszek”
12.50 Nauka o człowieku, kl. VII — VIII — Oddychanie
13.50 Praca — technika: kl. II — Montujemy dźwięk
13.30 TTR — Mechanizacja rolnictwa
14.00 TTR — Hodowla zwierząt
16.20 Program dnia
16.25 DT — Wiadomości
16.30 Dla młodych widzów: O mnie, o tobie, o nas — Stowarzyszenie myślicyńców oraz film z serialu „Mama, tata i ja” — „Co mama robi w soboty”
17.20 DT — Wiadomości
17.30 Interstudio
17.55 Rzemieślnicy
18.05 Magazyn lotniczy
18.30 Sonda — Co
19.00 Dobranoc: „Miś Uszatek”
19.10 Konto „M”
19.30 Dziennik telewizyjny
20.00 Publicystyka
20.15 „Posterunek przy Hill Street” — amer. serial filmowy
21.05 Świat z bliska
21.45 DT — Komentarze
22.10 Seans filmowy
22.40 DT — Wiadomości

CZWARTEK II

17.55 Program dnia
18.00 Krajoznawstwo kultury
18.30 Kronika (Kr.)
19.00 Teleturbinie morski
19.20 Przeboje „dwójki”
19.30 Dziennik telewizyjny
20.00 Gorąca linia — express reporterów
20.15 Teatr muzyczny na świecie: Mikołaj Rymkowski — „Carśka narzeczona” (2)
21.15 DT — Wydarzenia, telefon „dwójki”
21.30 Punkt widzenia — Motoryzacja a reforma
22.00 „Obrona Sokratesa” — „Uczta”
22.55 DT — Wiadomości

NIE JESTEŚ SAM!

BUDUJ Z „MURATOREM”!

„MURATOR”

— to jedyny w Polsce poradnik dla budujących, dla hobbyistów, fachowców i bezradnych

W każdym numerze „Muratora” informacje o:
♦ przepisach ♦ kredytach ♦ działkach ♦ projektach ♦ kosztach ♦ materiałach ♦ konstrukcjach ♦ instalacjach ♦ budowlach ♦ wnętrzach

Od 1983 r. ukazuje się 12 numerów „Muratora” rocznie. Przyjmujemy wpłaty na dotychczasowe roczniki oraz 1985 rok.

Wpłaty na prenumeratę przyjmuje „Murator”:
— za 6 numerów — 1200 zł (20 proc. bonifikaty)
— za 12 numerów — 1920 zł (36 proc. bonifikaty)

Konto: NBP XV O/M Warszawa 1153-7520-139-11 „Murator”. Pojedyncze numery „Muratora” w kioskach „Ruch” i w księgarniach. Cena 250 zł.

PAMIĘTAJ!

— budujesz, przebudowujesz, remontujesz
— zakładasz małą spółdzielnię mieszkaniową
— kupujesz materiały budowlane
— zamawiasz projekt
— organizujesz budowę

TYLKO Z „MURATOREM”

Regularnie czytając „Murator” oszczędzasz czas, pieniądze i nerwy.

Jeżeli masz wątpliwości zapytaj: „Murator”, ul. Bartycka 26, 02-716 Warszawa, tel. 40-30-92.

M-3 w Mielcu zamienie na Kraków. Oferty 36829 „Prasa” Kraków, Wiślna 2.

ZGUBY

WE wtorek, 4 grudnia, wieczorem, prawdopodobnie w autobusie „128” w kierunku Pilotów, zgubiono czarny portfel z pieniędzmi, 2 kartami żywnościowymi, notatkami, pokwitowaniami i odcinkiem przekazu pieniężnego na nazwisko Wojciech Zbigniew. Znalazcę proszę serdecznie o zwrot. Kraków, Raciborskiego 14/2, tel. 11-54-57.

USŁUGI

UKŁADANIE mozaiki, parkietu, z materiałów własnych i powierzonych — Czaron, tel. 22-63-96, wieczorem. g-38081

MAŁOWANIE, tapetowanie mieszkań — B. Modelski, tel. 55-11-23. g-38367

TAPETOWANIE mieszkań — M. Graczkowski, tel. 48-52-00, wewn. 226.

CZYSZCZENIE dywanów — Chyży, tel. 66-91-20. g-37552

MONTAZ karniszy, uszczelnianie okien, osadzanie kółków — wykonuje Flutkowski, tel. 33-51-90. g-37842

DEZYNEKSCJA, deratyzacja — szybko, solidnie, krajowo i zachodnio środki, rachunki — Wiesław Was, Kraków, ul. Orzeszkowej 10/7, tel. 44-93-32, godz. 8-12. g-32014

USŁUGI telewizyjne — kolor, wyłącznie „Jowisz” — Piechocki, Kraków, tel. 44-58-07. g-36732

DEZYNEKSCJA, deratyzacja — Swłech, tel. 44-51-10. g-37578

CYKLINOWANIE, lakierowanie — Radziszewski, tel. 11-98-43. g-37749

ZAKŁAD tresury psów oferuje usługi szkolenia psów obronno-stróżujących. Sprzedamy karmę drogą pocztową. Oderka, Jaworzno, Wojska Polskiego 12 c. g-38461

RÓŻNE

PARYŻ — zabiora samochodem 1 osobę — koniec grudnia. Oferty 38416 „Prasa” Kraków, Wiślna 2.

TECHNOLOGIE produkcji artykułu użytkowego z drewna i metalu wraz z maszynami i surowcami — sprzedam. Oferty 38803 „Prasa” Kraków, Wiślna 2.

ZESPÓŁ zagra na weselu. Tel. 34-10-70. g-38920

MIĘSKIE BIURO PROJEKTÓW
W KRAKOWIE
ul. Mogińska 17
zatrudni

GŁÓWNEGO KSIĘGOWEGO

Wynagrodzenie według obowiązujących przepisów w biurach projektów oraz wszelkie uprawnienia wynikające z „Karty Pracownika Budownictwa”.

Bliższe informacje oraz zgłoszenia osobiste z dokumentami w Dziale Służ Pracowniczych, pokój 207, II p. tel. 11-90-33, wewn. 134.

Jest ich coraz mniej a potrzebni są coraz bardziej

Są imprezy, na których roi się od kwiatów, świateł i fanfar, które zaszczycają swoją obecnością dostojni goście, ale są też imprezy skromne, bez specjalnej pompy, ale peł-

Dochód na dożywienie

bezdolnych zwierząt

Aukcja dzieł sztuki

W niedzielę 9 grudnia od godz. 10 w sali konferencyjnej Stronictwa Demokratycznego przy ul. Batorego 14 odbędzie się aukcja dzieł sztuki, z której dochód przeznaczony zostanie na dożywianie bezdomnych zwierząt. Dzieła sprzedawane na aukcji pochodzą z darów znanych artystów i plastyków, a prowadzić ją będą aktorzy scen krakowskich i działacze Krakowskiego Klubu Kolekcjonerów. Na niedzielnej imprezie zapraszamy wszystkich krakowian, którym leży na sercu los bezdomnych zwierząt. Aukcję organizuje Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami z okazji „Miesiąca dobroci dla zwierząt”. (Wi-Gr)

Bronowice Nowe czy Widok?

Wprowadzono urzędową nazwę Bronowice Nowe, ale nadal nie dostosowało się do tego krakowskie MPK. Tramwaje linii „8” czy „12” mają tabliczki z nazwami Widok, podobnie jak autobusy linii „A” i „139”. Tylko tramwaje linii nr „4” są prawidłowo oznakowane. Błędne nazwy znajdują się także na tabliczkach z rozkładami jazdy, u sytuowanymi na przystankach. (Ja)

W Muzeum Archeologicznym w Krakowie otwarta została niezwykle interesująca wystawa „Czas żelaza” przygotowana przez Muzeum Starożytnego Hutnictwa Mazowieckiego w Pruszkowie.

W latach 1967-75 dokonano niezwykle istotnego odkrycia drugiego, po Świętokrzyskim (centrum metalurgicznego produkcji żelaza, działającego na naszych ziemiach pomiędzy II w. p.n.e. a V w. n.e. Jest to Ośrodek Mazowiecki rozciągający się w rejonie wyznaczonym przez takie miejscowości jak Pruszków, Błonie, Sochaczew, Grodzisk. Ośrodek rozciągał się na obszarze 300 km kw. Archeolodzy zlokalizowali jak dotąd ponad 100 osad starożytnych hutników, gdzie dokonano 150 tys. wytopów, uzyskując około 3 tys. ton żelaza. Ośrodek Mazowiecki jest największą osadą hutniczą Europy „barbarzyńskiej” tych czasów. Muzeum w Pruszkowie, które reprezentował na wczorajszym otwarciu jego dyrektor dr Stefan Wajda, przygotowało pokazujący na terenie całej Polski bardzo ciekawą i efektowną „podana” wystawę, która zainteresuje nie tylko fachowców. (J.R.) Fot. JADWIGA RUBIS

Ostatnio rozmnożyły się firmy o zadziwiających specjalizacjach, ale psychologowie, którzy świadczą usługi dla ludności są chyba czymś szczególnie niezwykłym?

Dr Zbigniew Siwek, pracownik Instytutu Pedagogiki UJ, prezes Spółdzielni Pracy Psychologów:

— Przy zakładaniu spółdzielni przyswlecały nam dwa cele. Pierwszy, nie ukrywam, ekonomiczny. Chcieliśmy do nie wysokich pensji. Humanistów podejmowali dotąd dodatkową pracę w sposób nieorganizowany, korzystając z doroznych zleceń, prywatnych kontaktów. Nie każdy jednak przepada za wygłaszeniem pogadek. W spółdzielni! znajdujemy źródło stałego dochodu i możliwości działania w ulubionych dziedzinach. Kogo pasjonują badania kierowców, kogo prelekcje — będzie mógł to robić.

— A drugi cel?

— Pragniemy podnieść rangę psychologii, pokazać ludziom, że może dać im więcej, niż oni oczekują.

— Od kiedy istnieje spółdzielnia? Kogo zatrudnia?

— Osobowość prawną mamy formalnie już od półtora roku, lecz na pełne rozwinięcie skrzydeł nie pozwalają nam kłopoty lokalowe. Otrzymał-śmy co prawda odpowiednie pomieszczenie, ale trwa tam

ne serdecznej atmosfery. W takiej właśnie imprezie, zorganizowanej przez ZOZ-Srodmieście i PRON Kazimierz, uczestniczyliśmy ostatnio. Brali w niej udział opiekunowie społeczni: skromni, zagonieni ludzie, którzy każdy wolny czas poświęcają na to, by pomóc innym.

„Człowiek wart jest tyle, ile zrobi dla drugiego człowieka” — to hasło, którym w swej pracy kierują się na co dzień i które w ogóle leży u podstaw całego ich działania. Od powołania uchwałą Rady Ministrów w 1959 roku instytucji opiekunów społecznych minęło 25 lat. Kiedy rozdzielił się sam pomysł, kraj odbudowywał się po wojennych zniszczeniach. Ale równocześnie sporo było ludzi samotnych, biednych i potrzebujących pomocy. Powołanie tego typu instytucji było więc bardzo potrzebne. W tamtym okresie funduszy i tzw. środków było bardzo niewiele, dużo było natomiast ludzi bezinteresownych, wysoko ceniących pracę społeczną.

Od tej pory wiele się zmieniło. Przybyło pieniędzy na pomoc społeczną, więc łatwiej dzisiaj przyznać zasiłki czy to stałe, okresowe czy jednorazowe. Organizuje się wczasy, działają domy dziennego pobytu i domy pogodne jesieni. Przeprowadza się remonty mieszkań, pomaga w zaopatrzeniu w podstawowe artykuły przemysłowe a także spożywcze. Niestety, coraz bardziej brakuje ludzi dobrej woli, chcących swój wolny czas poświęcić innym. Wśród zaproszonych na uroczyste spotkanie przeważali ludzie starsi, czasem sami wymagający pomocy. Byli też na szczęście harcerze, zachęcani do tego, żeby również pomagać innym. Bo przecież, nasz czas współczesny sprawia, że z jednej strony obojętniejemy na los bliźnich, z drugiej zaś coraz

większej liczbie ludzi życzliwość drugich jest potrzebna.

Warto odnotować, że w czasie spotkania czterech opiekunów społecznych: Eugenia Mieczowska, Aleksandra Boroń, Maria Heród i Emanuel Kalisz otrzymało odznaki „Zasłużony Opiekun Społeczny”. Długoletni opiekunowie uhonorowani zostali dyplomami, a to: Józefa Zak, Apolonia Łęczyńska, Bronisława Mościńska, Maria Wolf, Zofia Bińkowska, Jerzy Rossa, Stanisław Polakiewicz, Jan Cholist i Stanisław Jędrzejczyk. (bog)

Swoją pracą zasłużyli się krakowianom

Powstała w 1949 roku z inicjatywy Polskiego Związku Giuchych i Oddziału Związku Inwalidów PRL w Krakowie oraz Wojewódzkiego Oddziału Spółdzielni Inwalidów. Pierwsze walne zgromadzenie wybrało spośród siebie zarząd. W jego skład weszli: Alfred Garabicki jako prezes oraz Tadeusz Kukućka i Maria Kmiecik. Wybrano wówczas także 9-osobową Radę Nadzorczą, zatwierdzono statut i nazwę, której Spółdzielnia została wierna do dziś.

Doskownie od zaraz zaczęto produkcję w branży szewskiej, krawieckiej oraz intrygatorskiej, a nieco później poszerzono działalność jeszcze o usługi zegarmistrzowskie. Powstał też zakład emalierski, usługowe punkty złotnicze itp. Zarząd Spółdzielni oprócz opieki nad zatrudnionymi bezpośrednio w zakładach ludźmi, z ogromną troską odnosił się także do ciężko chorych inwalidów, nie mogących pracować w zakładach zwar-tych, a więc wykonujących pracę nakładczą. Zawsze otaczali oni byli i są specjalną opieką. Działu Rehabilitacji. Lekarz zakładowy i pielęgniarka co najmniej raz w miesiącu badają ich w domach. Cały też czas Spółdzielnia organizuje szkolenia dla uczniów głuchych w zawodzie ślusarskim, a także zegarmistrzowskim i złotniczym.

35 lat działalności „Trudu” nie należały do łatwych. Przede wszystkim kłopoty lokalowe, stąd też jubileuszowy dar — przeprowadzka do nowego zakładu przy ul. Fredry, jest oczekiwany z niecierpliwością. Trzeba przyznać, że w Spółdzielni

Polak — Węgier...

Informujemy wszystkich zainteresowanych, że Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Węgierskiej przeniosło się do nowej siedziby w budynku Krakowskiego Przedsiębiorstwa Eksportu Budownictwa „Comex” przy ul. Jana Kasprzowicza 29 (pokój nr 9 i 10).

TPPW zaprasza swoich członków i sympatyków codziennie od godz. 8-15 (w poniedziałki, środy, piątki od godz. 16.30 do 19).

Przypominamy, że Towarzystwo prowadzi kursy języka węgierskiego, organizuje wycieczki na Węgry. W przyszłym roku przygotowany zostanie cykl spotkań prezentujących historię Węgier i kontaktów polsko-węgierskich, pokazany zostanie szereg interesujących filmów. (sul)

Trenerzy osobowości

remont i... spór z poprzednim użytkownikiem. Na razie pracujemy w wynajętym, sześciometrowym pokoiku.

Spółdzielnię założyli pracownicy instytutów psychologii i pedagogiki Uniwersytetu. Widzimy też miejsce dla praktyków z poradni społeczno-zawodowych, placówek służby zdrowia, dla socjologów, prawników i nawet bioenergeterapeutów. Oprócz działalności czysto usługowej przewidujemy prace bardziej teoretyczne, o zasięgu naukowym: np. na temat alkoholizmu.

— Czy zaczęliście już zarabiać?

— Tak. Nasi prelegenci wygłosili kilkanaście wykładów, głównie w szkołach. Przeprowadziliśmy pierwsze treningi rozwoju osobowości.

— Właśnie. Lista propozycji usług spółdzielni jest długa:

połączone z ćwiczeniem Jogi zajęcia psychoterapeutyczne, terapia zaburzeń mowy, uzależnień narkotycznych, badanie uzdolnień. Szczególnie interesujące zapowiadają się jednak owe treningi rozwoju osobowości.

— Należą do bardziej nowatorskich form pracy, po które także staramy się sięgać. Uczestnikami treningów są ludzie zdrowi, normalni, ale odczuwający potrzebę lepszego poznania własnej psychiki. Trening (słowo nie najwłaściwsze, będące dosłownym przeniesieniem terminu angielskiego) winien pomóc w przełamaniu nieśmiałości, kompleksów, zahamowań w stosunkach międzyludzkich, w nabywaniu umiejętności zachowania się w sytuacjach konfliktowych. Są osoby z natury agresywne, kłóliwe. Nadmier-

panowały zawsze serdeczne, koleżeńskie stosunki oraz wzajemna życzliwość, szczególnie zresztą potrzebna w tego typu zakładach. Aż 26 osób posiada ponad 25-letni staż pracy. Ci, co odeszli na emeryturę, nadal utrzymują ścisły kontakt ze Spółdzielnią a ich doświadczenie wykorzystywane jest w dzisiejszej pracy. Warte odnotowania jest to, że na uroczyste spotkanie mające się odbyć w najbliższą sobotę zaproszeni zostali wszyscy byli pracownicy Spółdzielni, renciści i emeryci. Najlepsi spośród załogi za swe zasługi uhonorowani zostają wysokimi odznaczeniami państwowymi i medalami. Także Spółdzielnia przyznana została Złota Odznaka „Za pracę społeczną dla miasta Krakowa”. (bog)

Mowa — trawa

W Instytucie Filologii Polskiej UJ językoznawcy prowadzą — w specjalnej gablotce — na pierwszym piętrze — rejestr potworków językowych spotykanych w różnych wypowiedziach (nietety, także prasowych). Oto kilka ostatecznie zanotowanych kwiatków: „obnażyć mechanizmy działające w życiu kulturalnym”; „hodowla nutrii wrocławskiej na drogę renesansu”; „stopniowo wytłaniają się punkty zbieżne, które w przyszłości będą stanowiły podstawę bardziej szczegółowej dyskusji nad zespołem przedsięwzięć niezbędnych dla poprawy...”; „przedmiotem protokołu była ocena stopnia zabezpieczenia stanu realizacji porozumień”; „nasz zakład produkuje szeroki wachlarz tuczaków” itp.

A Rej powiadał, że Polacy nie gęsi... (ml)

NOTATNIK KRAKOWSKI

DZIS O GODZINIE:

- * 17 — Klub „Jama”, ul. Lublańska 18 — „Akademia Pana Kleksa” cz. II.
- * 17 — MDK, os. Na Stoku 31 — Impreza Mikołajowa. W sobotę i niedzielę o 10, 13 i 16.
- * 18 — Klub MPiK, Mały Rynek 4 — spotkanie autorskie Ludwika Pindla — artysty malarza pt. „O malarstwie współczesnym”.
- * 18 — DDK Dworek Białołęcki, ul. Papiernicza 2 — Klub „ATHANOR” — K. Gaweł — „Ra-

Wczoraj w klubie „Forum”, przy ul. Mikołajskiej 2, otwarto wystawę rysunków Zbigniewa Juki. Sam autor podczas wernisażu nie zabierał oficjalnie głosu, pozostawiając dowolność interpretacji dzieł — widzom. A było ich sporo.

Zbigniew Juka jest laureatem wielu nagród krajowych i zagranicznych, w Krakowie wystawia po raz pierwszy. Tematem jego prac jest nasza codzienna rzeczywistość ujęta w sposób żartobliwy i satyryczny. Wystawa czynna będzie do końca grudnia, w godz. 10-20. (mwd)

Chór amerykański występuje w Krakowie

W sobotę, o godz. 19.45 wystąpi w kościele oo. Franciszkanów w Krakowie, Chór Szkoły Amerykańskiej z Warszawy pod dyktando Josepha A. Hertera.

W programie „Msza C-dur” Brucknera, kolęda Ivesa, „Trzy kolędy” Lutosławskiego i „Inwokacja o pokój” Panufnika (polskie prawykonywanie). Chórowi towarzyszył będzie zespół kameralny oraz profesjonalny kwartet solo.

Z redakcyjnego dyżuru

Motorniczy nr 225

Był niedzielny wieczór. Mgła. Godzina 21. Dobiegłam do stojącego przy ul. Lubicz tramwaju linii nr „5” — informuje Czytelniczka, pani Swietłana R. (nazwisko i adres do wiadomości redakcji). Jakież było moje zdziwienie, gdy okazało się, że mo-

W KRAKOWIE

Przed 80 laty

7 XII 1904 r.

● Z inicjatywy dyr. Spitzera powstać ma w naszym mieście dom dla kształcącej się młodzieży żydowskiej. Celem tej instytucji będzie udzielanie pomocy materialnej i moralnej w formie mieszkania, żywienia i pedagogicznej opieki dla zamieszkałej, biednej izraelskiej młodzieży uczęszczającej do krakowskich szkół wyższych względnie średnich.

● Otwarta jesienią w pałacu hr. Czapskich (Wolska L. 12) wystawa ceramiczna jest wciąż bardzo licznie zwiedzana. W ostatnią niedzielę przesunęło się przez pięknie urządzone salony kilkaset osób z inteligencji Krakowa, a zwłaszcza ze sfer artystyczno-literackich. Wystawa otwarta będzie jeszcze trzy dni, tj. do 10 grudnia.

● Nowe chodniki założyła gmina naszego miasta na kilku ulicach. Pragnęlibyśmy, aby z tą nowością zapanowały i nowe zwyczaje w Krakowie. Z przykrością przychodzi nam zanotować, że z nowych, wygodnych chodników korzystają też wózki ręczne, czaki z węglarkami itp. Zwracamy uwagę na tę niewłaściwość — chodniki bowiem są przeznaczone tylko dla pieszej publiczności.

● Koncert Aleksandra Bandrowskiego odbędzie się w piątek, 9 bm. Zapowiedź występu znakomitego artysty obudziła żywe zainteresowanie w kręgach krakowskich melomanów. Artysta wykona utwór „Siegfrieda” Ryszarda Wagnera tudzież pieśni: Zelen-skiego, Wagnera, Masseneta, Monti. Akompaniament objął prof. Franciszek Bylicki. W koncercie tym weźmie udział również chór męski Towarzystwa Muzycznego, który z towarzyszeniem orkiestry odpiewa wspaniałą kompozycję Gernshelma, a następnie kilka utworów a capella. „Czas”

diestezyjne metody diagnostyczne”; o 20 — Zb. Zagajewski — „Klasztory tybetańskie, cz. I”.

* 18 — Dom Polonii, Rynek Gł. 14 — Otwarcie wystawy grafiki Jurka Alexandra Püttlera ze Szwecji (codz. od 12-18, niedz. od 10 do 13 do 21 grudnia br.)

* 18 — Klub „Pod Przewiązką”, ul. Bydgoska 19 b. Klub Muzyki Progresywnej prowadzi J. Skarżyński.

W SOBOTĘ:

- * 9-17 — Pałac Młodzieży, ul. Krowoderska 8 — Giełda sprzętu narciarskiego; 10-13.15 — Pokaz aparaty do zdalnego sterowania modelami pływającymi; o 12 — Turniej judo młodzików; 12 — Bajki filmowe dla najmłodszych; o 15 — Gawęda „Nie od razu Kraków zbudowano” i film o l. 12 „Szipiak czyni cuda” (CSRS).
- * 10 — NCK, pl. Centralny — „Klub Turystyki Kulturalnej” — Biblioteka Jagiellońska — oprawa B. Kłos (dla członków Klubu); o 11 i 12.30 — bajki filmowe; o 15 — „Bajka choinkowa” — opowiada Zofia Kiczek.
- * 10 — Klub „Malwa”, ul. Dobrego Pasterza 6 — Klub atrakcyjnych bajek.

W NIEDZIELĘ:

- * 10.30, 12.00, 13.30 — Scena „FORUM”, ul. Mikołajska 2 — Nowy spektakl Sceny pt. „Sambaj z Bajlandu” czyli bajka samograjka. Bilety przed przedstawieniami od godz. 10 lub w biurze „FORUM” od godz. 10-17 (oprócz soboty).
- * 11 i 12.30 — NCK, pl. Centralny — Bajki filmowe.
- * 17 — SPAM, ul. Mikołajska 14 — Koncert Xenii Grey „Na fali wspomnień”.

A POZA TYM:

* W Klubie MPiK, Rynek Podg. 7 — otwarto wystawę malarstwa i rysunku Zbigniewa Perzanowskiego (codz. od 10-20, w soboty od 10-18).

* Akademicki Klub ZSP AR „Kaspruś” zaprasza na giełdę sportowo-turystycznego w klubie „Arka” przy al. 29 Listopada w dniu 8 i 9 bm. w godz. 10-18.

torniczy czekał i... nie zamknął mi drzwi przed nosem. Podziękowałam, usiadłam. Ale to nie był koniec przyjemności, na kolejnym przystanku wsiadała matka z dzieckiem w wózku. Czekając tak długo, że bez problemu mogła wsiąść, zając miejsce, a nawet skasować bilet. Nie dziwotliwie, nie poganiał. Ruszył wtedy, kiedy już wszystko było w tramwaju w porządku. I znowu zaszkodziło, na kolejnym przystanku, w pobliżu stacji CPN przy ul. Mogińskiej, zobaczył dobiegającego od wiaduktu młodego człowieka i chociaż już ruszył z przystanku, specjalnie zatrzymał się.

Można powiedzieć, że właściwie nie się takiego istotnego nie zdarzyło, ale... sama wiele razy byłam narażona na gwałtowne zamykanie drzwi przed nosem, lub co gorsza, kiedy багаż miałam już w środku. I dlatego do was dzwonię. Napiszcie o tym człowieku, który pokrofuł swój zawód wykonując z sercem i zrozumieniem drugiego człowieka. Jego numer służbowy „225”.

Najczęściej piszemy o złej pracy MPK. Tym razem niech to będzie pochwała za dobrą i rzetelną pracę. (dag)

Wieczór z PKS-em

Mglisty wieczór na Dworcu Głównym PKS w Krakowie. Autobusy przyjeżdżają ze sporymi opóźnieniami, ale nikt z czekających nie nudzi się. Monotonie ubarwiają popisy pijaków, pociągających wodę wprost z butelek. W kącie wybuchła nagła sprzeczka zakończona szarpaniną. Po chwili jednak zataczający się awanturnicy otwierają w najlepszej komitywie kolejną flaszkę „czystej”. Ktoś leży w arzwiach tarasując przejście. Po chwili snuje się sprzątaczką, usiłując zapanować nad kurzem, niedopałkami, ostrykami.

Tabliczki wskazują drogę do wc, lecz szkoda próbować dostać się tam. Dojście zagradza siatka. Mężczyźni urządziłi prowizoryczną ubikację koło sterty piachu i pojemników na śmieci. Spód kontenerów, uprost pod nogi ludzi stojących w kolejkach po frytki, wylewa się cuchnący strumień. Autobus z Iwonica wyjechał podobno planowo. Co się z nim teraz dzieje? Ktoś to wie... (ar)

CZAS PRZESZŁY I PRZYSZŁY

DZIEJE
POWSZECHE
I OSOBISTE

Niemal codziennie na redakcyjne biurka trafiają charakterystyczne koperty: nie zaklejone (druk), w środku można wyczuć sztywny kartonik — jednym słowem zaproszenie. Ostatnio zaproszeń jest zdecydowanie więcej — „Spółdzielnia... zaprasza na uroczyste spotkanie, zebranie, akademię z okazji... lecia swego istnienia. Zakład, przedsiębiorstwo, szkoła zapraszają na ... z okazji... lecia powstania”.

Tak się właśnie składa, że obchodzimy 40-lecie PRL. Jest to rocznica ważna i poważna, ale najważniejsze czynniki uznają, że należy ją obchodzić skromnie i — chciałoby się powiedzieć — rzeczowo. Fetować tam, gdzie rzeczywiście jest co. Z tej rocznicy, a raczej z faktów, które miały miejsce przed 40. i 35. laty (te jubileusze są teraz najczęstsze) w sposób oczywisty wyniknęły pewne konsekwencje. Po zakończeniu wojny powstało wiele nowych jednostek gospodarczych — przedsiębiorstw, zakładów, spółdzielni, nowe szkoły, nowe instytucje. Skoro powstały i istnieją do dziś, to mają tyle samo, lub nieco mniej lat niż PRL. Ich istnienie jakby składa się na ten zbiorowy jubileusz.

Nie jestem jubileuszom przeciwna. W życiu, obok nawet najprzyjemniejszej codzienności, potrzebne są dla dobrej kondycji psychicznej chwile odświeżające, uroczyste, chwile kiedy to właśnie my stajemy się bohaterami dnia, kiedy bardziej niż zwykle doceniamy nasze zasługi, a wszyscy naokoło zapominają choćby na chwilę o naszych słabościach. To samo dotyczy samopoczucia większych grup, a więc zespołów pracowników instytucji i przedsiębiorstw. Nie dziwię się więc, że tak wiele mamy ostatnio jubileuszy — dla wielu to okazja do przypomnienia o swoim istnieniu, do wyrażenia uznania komu trzeba, do poświęćowania. Rozumiem, że potrzebna jest taka okazja, by w uroczystej atmosferze wręczyć przyznane odznaczenia państwowe, by usłyszeć kilka słów pochwały i zachęty. Wszystko to rozumiem. A jednak...

A jednak odnoszę wrażenie, że grubo z tymi jubileuszami przesadzamy, chciałoby się rzec — tracimy umiar. Są instytucje, które za punkt honoru przyjmują sobie fetowanie każdego kolejnego pięciolecia tak, jakby za następne pięć lat świat miał się zawalić. W związku z tym zaczyna się od jubileuszu 5-lecia, a potem już po kolei. I przy każdym takim leciu — zaproszenia, kwiaty, okolicznościowe spotkania itd. itp., a wszystko na największy dzwon. Zastanawiam się, czy większy z tego pożytek i satysfakcja dla organizatorów jubileuszy, czy większa ich inflacja. Nietrudno bowiem przewidzieć, że przy okazji 40-lecia PRL każdy kto może, zechce być jubilatem chociaż wcale niekoniecznie 40-letnim.

Można oczywiście machnąć na to ręką i przetrzymać jubileuszową nawałnicę, ale aż strach bierze, gdy pomyślę, że za lat dziesięć będziemy obchodzić 50-lecie. Zważmy, że obok przyjemności jubileusz przynosi również wydatki, a mało jest takich instytucji, przedsiębiorstw i spółdzielni, które potrafią jubileuszować bez wydatków. Jeżeli zaś chodzi o sposobność do wyrażania uznania, wręczania nagród i odznaczeń, to przecież w każdej tzw. branży jest ich i bez jubileuszy sporo. Są dni poszczególnych zawodów, są święta państwowe.

W tym jednak przypadku odzywa się w nas duch indywidualizmu. Co prawda cały kraj obchodzi swój jubileusz, ale my obejdujemy go dokładniej, na własnym podwórku. W zatrzęsieniu jubileuszowych uroczystości rodzi mi się pomysł ustawowego ustalenia lat 50 jako pierwszego jubileuszowego roku, wcześniejsze jubileusze byłyby karane. Przy takiej ustawie odpadłoby wszystkie lecia pośrednie, a jubilaci mogliby spokojnie przygotowywać się do uroczystości. Niektórzy mogą zacząć już teraz, bo jak powiedziałam za 10 lat będziemy obchodzić 50-lecie PRL.

ELŻBIETA GRZEGORCZYK

Fot. JADWIGA RUBIS

Ewa Smęder

Skazane
na zagładę

W odległości 2.200 m od Rynku Głównego jeszcze do niedawna była... wieś. Typowa, podkrakowska, choć może nie tak okazała jak bronowicka — jednak swojska i, co najważniejsze, oryginalna. Tak było jeszcze dwa, trzy lata temu, dziś u zbiegu ulic Wrocławskiej i Mazowieckiej, wzdłuż łączącej je ulicy Kijowskiej pozostało kilka wiejskich chałupek, mała enklawa przylatczona wielorodzinnym wysokim budownictwem mieszkaniowym, ginie bezpowrotnie, bo taki jej los wyznaczono.

Było tych domków po jednej i po drugiej stronie obecnej ulicy Kijowskiej ponad dwadzieścia. Te najstarsze i o dziwo, najlepiej zachowane, wybudowano na przełomie XIX i XX wieku. Śmieszna mieszanka typowo wiejskiej architektury z podmiejskimi już ambicjami. Drewniane domki z ganezcami przepięknie się z chałupkami uszczelnianymi warkoczami słomy i gliną. Jedne, bardziej okazałe, ustawione frontem do ulicy, z maleńkim ogródkiem i namiastką sadu inne bokiem, ciasno jedna za drugą.

W tę niegdyś logiczną zabudowę wdarł się chaos w latach międzywojennych i tuż po II wojnie. Gdy z różnych powodów część domków obrosła przybudówkami, szopami, komórkami kleconymi byle jak i bez dbałości o ich dłuższy żywot. I tu jednak potwierdziła się zasada o stałości prowizorki. Przybudówki te przetrwały do naszych czasów tylko tylko, że już w takim stanie, iż tylko miano rudery oddawało ich wygląd.

Były tak brzydkie, w tak złym stanie, że ruderami określać zaczęło całą enklawę zapominając, iż przysilają domki prawdziwie piękne i dobrze utrzymane.

Przysięmu losowi wiejskiej zabudowy przysłużyły się również lata dwudzieste, kiedy na miejscu kilku chałup właściciele pobudowali parterowe i jednopiętrowe podmiejskie kamieniczki. Złamały one styl zabudowy całego terenu, zakłóciły atmosferę. Nadal jednak ten niewielki obszar tak blisko Rynku Głównego był typowym przykładem urbanistyczno-architektonicznego rozwoju Krakowa w bieżącym stuleciu.

O ostatecznej zagładzie kilkudziesięciu domostw przesądziły lata 50 i 60. Były to więc decyzje podejmowane w naszej przytomności i tylko siebie możemy za nie winić. Rodząca się wówczas koncepcja Krakowa początkowo tylko na planach wydawała wyrok na każdy zakątek wiejskiej zabudowy położony, zdaniem architektów zbyt blisko centrum miasta. Łakomym okiem na takie skrawki ziemi spoglądały spółdzielnie mieszkaniowe, przeliczając głośno, ile mieszkań w nowoczesnym bloku zmieści się na powierzchni jednego drewnianego domku. Co raz donośniej mówiło się o ruderach szpecących miasto. Nie bez winy była także, jak się później

okazało przejściowa, moda na mieszkanie w blokach.

W tej atmosferze właściciele wiejskich i podmiejskich domków już nie walczyli o prawo do generalnych remontów, do modernizacji nie szkodzącej oryginalnej architekturze, a podnoszącej jedynie standard mieszkania. Choć nie było jeszcze oficjalnych decyzji o rozbiorach i wyburzeniach przeczuwali, co czeka ich rodzinne domy.

Pod koniec lat 60. po wschodniej stronie ulicy Kijowskiej zaczęły wyrastać wysokie bloki spółdzielczych mieszkań, na placach wiejskich domów i podmiejskich kamieniczek. Gdy wprowadzili się pierwsi lokatorzy dla starych mieszkańców nastąpiły trudne czasy. Małe ogródki z niewysokimi płotkami stały się miejscem wyrzucanych z balkonów butelek, kamieni, śmieci. Raz po raz celnie rzucony przedmiot lądował w oknie. Szczęśliwie jeśli tylko wybiłszy szyby i łamał pelargonie.

Na osiedlowych zebraniach lokatorzy z M-3 i M-4 narzekali, że wiejskie chałupy szpecą im otoczenie, psują widok z okien. Zgodne współzycie wydawało się niemożliwe. Stopniowo więc stare domy zaczęły się wyludniać. Najbardziej uciekali młodzi przenosząc się do spółdzielczych mieszkań. Pozostawali starzy, przywiązani do rodzinnych kątów. „Był spokojnie umrzeć na swoim” — jak powiedział jeden z mieszkańców stojącego jeszcze domu — „a potem niech burza...”

I wyburzenia stały się faktem.

Według obowiązującego od 1977 roku ogólnego zagospodarowania przestrzennego Krakowskiego Zespołu Miejskiego zachodnia strona ulicy Kijowskiej przewidziana jest pod budownictwo mieszkaniowe. Część starych zabudowań już wyburzono, na ich miejscu rosną fundamenty pierwszego bloku. W najbliższych dwóch, trzech latach wyburzona zostanie cała zachodnia pierzeja, łącznie 15 budynków.

W notatce architekta dzielnicy Krowodrza, napisanej przez z-cę naczelnika dzielnicy Mariana Krawczyka z 10 lipca 1984 roku czytamy: „Budynki przeznaczone do wyburzenia są w złym stanie technicznym, a niektóre grożą zawaleniem. Żaden z tych budynków nie jest zabytkiem i nie figuruje w rejestrze zabytków”.

(Dokończenie na str. 2)

Wiersz o Krakowie

Henryk Vogler

Moje miasto
tekturowe

Miasto dziecinnych marzeń, słonecznych
igraszek młodości,
galerio dostojnych pomników, kamiennych
królewskich snów.
Któż płataninę Twoich wąskich uliczek uprości,
kto Cię w pudełku zabawek ostrożnie ustawi
znów?

Hejnal tęsknoty płynący codziennie ze złotej
wieży,
gotyckie arkady z tektury, krużganki jak
w domku z kart.
Na straży z cynową szabelką stał ołowiany
żołnierz.
Co rano kurtyna do góry: laleczki ruszają
w świat.

Na plantach pomnik Grażyny, Litawor we śnie
spoczywa,
ławka w cieniu kasztanów, z daleka pachnie
bez.

Ilu z nas tutaj nocą przysięgło miłość
prawdziwą
i ile się tu połało sztucznych, fałszywych łez.

Teraz miasto płonie, żar zwija kulisy w rulony,
w trawie leżą posągi rozbite, skruszone na
miał.

Ogromny czołg ze stali morderczym ogniem
zionie
z miejsca, na którym ongiś cynowy żołnierz
stał.

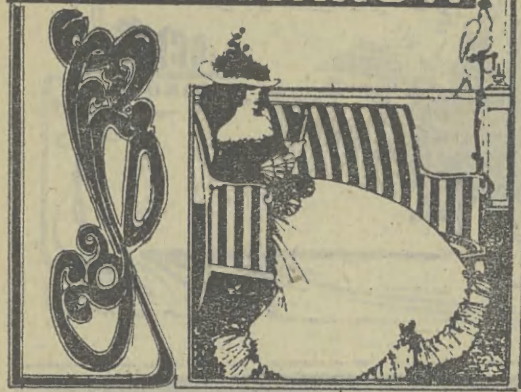
Kiedy pożar do szczytu przepali miasto
z kartonu,
w teatrze marionetek zgaśnie kinkietów blask —
wysoko na półce zsuniemy pudełko zabawek
na stronę,
a sami ruszymy budować fundament nowych
miał.

(pisane w obozie koncentracyjnym
Görlitz-Gross-Rosen 1944)

Drzeworyt Witolda Chomicza.

NA POLCE CRACOVIANÓW

Smutek starej fotografii

Józef Louis-ojciec, zany krakowski mieszkanin wybrał się w 1845 roku do Francji, gdzie mieszkali jego bracia — emigranci polityczni. Wiódł dla nich z domu w prezencie „paczkę dagerotypów rodzinnych”, czy ówczesnych fotografii. Dowód to oczywisty, iż już w tym czasie wykonywano w Krakowie metodą fotograficzną portrety, a być może także widoki miasta. Nie zachowały się one jednak do naszych czasów. Pierwsze zachowane zdjęcia Krakowa pochodzą z końca lat pięćdziesiątych.

Jest coś przerażającego w starych fotografiach. Są jakby przeniesionym w inne czasy ułamkiem przeszłości, nie jej cieniem, jak słowny opis czy rysunek. Stare fotografie ukryte w archiwach oczekują na amatorów, pochylających się nad nimi, by przy ich pomocy, też to swoisty wehikuł czasu, poznać przeszłość. Bo stara fotografia była źródłem historycznym, mniej lub bardziej zawodnym, lecz przecież nie do pogardzenia.

Niekiedy stare fotografie występują w pełnej gali, na wystawach w księżkach, gdy ilustrują jakiś tekst, w albumach wreszcie. Albumy starych fotografii! Ktoż nie zachwycał się widokami starej Pragi, Paryża, Londynu czy Wiednia. Albumy fotografii to dzieła sztuki i fenomenalne źródło wiedzy o minionych czasach. Niekiedy nie są to również pomniki sztuki edytorskiej, jak choćby wydany na Węgrzech z okazji stulecia połączenia Budy z Pestem album-majstersztyk, album-marzenie miłośnika miasta. Istne cacko. Mają swoje albumy Warszawa i Poznań. Ma go już Kraków. Ale...

Dość długo czekaliśmy na podobne wydawnictwo, by przyjąć je z należytym entuzjazmem. Są jednak granice zachwytu, choć mówi się w takich przypadkach, że darowanemu koniowi nie zagląda się w zęby. Przysłowie to jednak ma ograniczone zastosowanie, jeśli ów „podarunek” kosztuje 755 złotych. Cóż otrzymujemy w zamian?

Kilka przykładów wybranych przypadkowo. Zdjęcie 53, ma to być widok części Śródmieścia od strony północnej. Wierzę na słowo, gdyż sam widzę coś jakby wież kościoła Mariackiego na tle ciemnej plamy. Zdjęcie 61: według opisu to Teatr Stary przy ulicy Jagiellońskiej. Konia z rzedem temu, kto rozpoznaje wśród plam ten fragment miasta. Zdjęcie 122: dziedziniec Straży Pożarnej. Na nim zapewne strażacy. Równie dobrze mogą to być zawody hippiczne w Hondurasie. I tak dalej i tak dalej. Połowa zdjęć w albumie reprodukowana jest w taki sposób, że tylko dzięki ich opisowi możemy dowiedzieć się, co przedstawiają. Doprawdy szkoda zachodu wydawców; równie dobrze mogliby się ograniczyć do samych opisów.

Są oczywiście sposoby, aby obejrzeć prezentowane fotografie w pełnej krasie. Wystarczy trafić do źródła: do archiwum, do prywatnych zbiorów, do pism, gdzie po raz pierwszy były reprodukowane. Można sięgnąć do starych Roczników Krakowskich, gdzie — przynajmniej niektóre z nich — pojawiły się już przed laty sześćdziesiąci czy siedemdziesięciu... ze znacznie lepszym skutkiem. Nie trzeba zresztą sięgać w tak zamierzchłe czasy. Wystarczy przejrzeć trzeci tom Dziejów Krakowa (1979 r.). Niejedno zdjęcie z trudem odczytywane z fatalnych reprodukcji prezentowanego albumu znajdziemy tam w znacznie lepszym wydaniu. A przecież nie był to bynajmniej album.

W tej sytuacji trudno ocenić koncepcję autorów wyboru zdjęć. Należy im po prostu współczuć. Nie tego chyba spodziewali się po albumie podobnie jak nie tego spodziewali się czytelnicy. Gdyby jednak w przyszłości przedsięwzięcie miało być powtórzone, mam pewną prośbę. Brakuje mi w omawianym albumie zdjęć „żywego” Krakowa Stanowczo zbyt dominuje architektura. A przecież istnieją zdjęcia np. W. Eljasza-Radzikowskiego z końca XIX wieku, na których miasto żyje; zdjęcia ukazujące atmosferę Rynku, placu Szczepańskiego; zdjęcia — portrety ulic i placów kipiących życiem. Zdjęcia stosunkowo mało znane, więc tym godniej się przypominania. Oczywiście przypominania w publikacji na odpowiednim poziomie technicznym.

Nie da się ukryć, że miłośnicy starego Krakowa zostali boleśnie rozczarowani albumem. Wysoki poziom prezentuje w nim tylko cena. Trzeba się zatem uzbroić w cierpliwość i czekać. Może kiedyś stan poligrafii pozwoli na usatysfakcjonowanie nabywców, którym dziś — jak jeszcze raz mogliśmy się przekonać — pozostaje tylko nadzieja.

Wanda Mossakowska, Anna Zeńczak, Kraków na starej fotografii, Wydawnictwo Literackie, Kraków 1984 r.

RYSZARD KANTOR

Gdzież nam dzisiaj myśleć o czerwcowych dniach, gdy przed nami święta, gorączka i karnawałowe szaleństwo? Za wcześnie? Tak, za wcześnie dla nas uczestników i odbiorców imprez, wystaw, spektakli odbywających się co roku w ramach „Dni Krakowa”, ale nie za wcześnie dla tych, którzy mają je przygotować — organizatorów. I oni i my chcemy, by doroczne święto miasta wypadało jak najokazalej i najciekawiej. Dlatego już dziś Komitet Organizacyjny „Dni Krakowa” zastanawia się nad ich programem w roku 1985, a za naszym pośrednictwem pragnie zapytać o propozycje do tego programu wszystkich, którzy w „Dniach” chętnie uczestniczą, a tych w naszym mieście nie brakuje.

Cofnijmy się w przeszłość i przypomnijmy po krótku dzieje tej imprezy. Ma ona swój historyczny szkielet, który istniał nieomal zawsze, bez względu na „Dni”. Są nimi stare krakowskie obrzędy obchodzone właśnie w czerwcu, a cieszące się powszechnym zainteresowaniem krakowian i przyjezdnych: „Lajkonik”, wybór Króla Kurkowego, Wianki. Te doroczne wydarzenia postanowiono obudować jakby innymi zdarzeniami tak, by całość ułożyła się w czerwcowy festiwal sztuki w Krakowie. Pomysł narodził się przed 50 laty w Miejskim Biurze Propagandy za czasów prezydentury Mieczysława Kapłickiego, a pierwsze „Dni Krakowa” odbyły się w roku 1936. Program ówczesnych „Dni” zakładał znaczne wykorzystanie przyrodzonych Krakowowi walorów, a więc jego architektury i... wspaniałych artystów. Wtedy właśnie pojawiły się w Krakowie, opisywane obficie w całej prasie imprezy — spektakle plenerowe w Barbakanie i na dziedzińcu wawelskim, przygotowane wielką wystawę „Kraków w sztuce”, zorganizowano występy największego polskiego gwiazdora estrady i kina — Jana Klepury.

Po wojnie powrócono do organizowania „Dni” w roku 1947 i od tej pory impreza ta, choć z przerwami, towarzyszy krakowskiemu czerwcowi.

Zmieniła się z roku na rok jej kształt i program. W połowie lat 50. główną atrakcją „Dni” był Teatr na Wozie wędrujący popołudniami po placach miasta i przedstawiający specjalnie na „Dni” przygotowany program. W latach 60. do „Dni” dołączono imprezy, które potem zaczęły żyć własnym, samodzielnym życiem. Najpierw festiwal filmów krótkometrażowych — ogólnopolski, a wkrótce międzynarodowy, w kilka lat później — Międzynarodowe Biennale Grafiki.

W latach 70. „Dni” stały się dla miasta imprezą zbyt kosztowną i zaprzestano ich organizacji. W

JAKIE „DNI KRAKOWA”

roku 1972, nie dysponując niemal żadnymi funduszami nasza redakcja zorganizowała trzydniowe „Małe Dni Krakowa” wypełnione imprezami takimi jak: „Noc poetów”, koncert hejnalistów, pochod nowożytny i in. W tym też roku odbył się „Dzień Gazety Krakowskiej” i pierwsze widowisko pod Wawelem „Światło i dźwięk”. Przez kilka następnych lat „Dni Gazety” pełniły, z dużym powodzeniem, rolę „Dni Krakowa” zapisując się w naszej pamięci przede wszystkim owymi spektaklami pod Wawelem.

Ostatnie lata przyniosły jakby powrót do pierwotnej koncepcji „Dni” — festiwalu sztuki. Przypomnijmy takie wydarzenia jak „Sceny z „Hamleta” na Wawelu, festiwal muzyki Krzysztofa Pendereckiego, spektakle Opery Barokowej.

Cóż w roku przyszłym? Trzon „Dni” pozostanie niezmienny. A więc Lajkonik, wybór Króla Kurkowego, imprezy przypominające krakowskie zwyczaje (takie jak krakowskie wesele). Mo-

że warto powrócić do Wianków? Co i kogo chcielibyśmy w czasie „Dni” usłyszeć i zobaczyć, na jakiego typu zdarzenia oczekujemy najbardziej, w których punktach miasta powinny koncentrować się imprezy „Dni”? Z pewnością każdy ma tu jakieś własne zdanie, własne upodobania. Chcielibyśmy je poznać i przekazać organizatorom „Dni”, aby mogli, opierając się na tych propozycjach i pomysłach, zbudować program możliwie najlepszy, zaspokajający możliwie wiele oczekiwań, przynoszący zarazem uczestnikom tego święta miasta możliwie dużo głębokich, wartościowych doznań, przibližający wszystkim kulturę i sztukę Krakowa, atrakcyjny także dla licznych w tym czasie turystów.

Każdy z listów przysyłanych do naszej redakcji z takimi propozycjami i pomysłami będzie przekazywany Komitetowi „Dni Krakowa”. Oczekujemy zatem na listy. (e)

Rys. Witold Chomicz

Prof. Jan Miodoński

Profesor Miodoński — wspomina dziś „jego uczeń, piastujący od 1966 roku stanowisko szefa Kliniki Otolaryngologicznej prof. dr Jan Sekula — był świetnym lekarzem i wybitnym naukowcem. To nie był wąsko specjalizujący się lekarz. Był biologiem, znał dobrze neurologię, interesował się filozofią. Miał mnóstwo pomysłów na rozwiązywanie operacyjnego leczenia głuchoty i gdyby nie sytuacja polityczna w latach 50-ych zostałby uznany zapewne za pierwszego w tym względzie w Europie. Co przy tym ważne, mimo iż tak wielki, był niesłychanie koleżeński i przyjacielski. I to dla wszystkich. Pamiętam np. jak przy obsadzaniu dużych świętecznych — wiadomo, brakło chętnych — zgłaszał się — „to ja wezmę”.

W czasach, gdy byłem Jego uczniem, w godzinach przedpołudniowych byliśmy zajęci leczeniem, zabiegami i wizytami, stąd na pracę naukową był czas tylko po południu. Profesor przychodził około 17-ej, przedstawiał koncepcję leczenia, a my wykonywaliśmy jej założenia. A potem wieczór chodziliśmy razem na piwo do „Francuza” lub „Wierzyńka”. Profesor potrafił z najmłodszymi dyskutować na różne tematy jak równy z równym.

Dla młodszych kolegów i pacjentów był zawsze bezpośredni i uczynny. Zresztą tę uczynność podkreślali nie raz jego współtowarzysze niedoli z obozu hitlerowskiego.

Charakterystyczne, że wśród ponad 166 publikacji naukowych, dziesiątków referatów i prac prof. Miodońskiego są też prace ogólnolekarskie i humanistyczno-społeczne.

Urodził się w 1902 roku w Tarnobrzegu, ale do Gimnazjum Klasycznego chodził w Wadowicach. Później, już w trakcie studiów na Wydziale Lekarskim UJ słuchał także wykładów na Wydziale Filozoficznym. W roku 1926 jako doktor wszech nauk medycznych został asystentem w Klinice Otolaryngologicznej prof. Baurowicza i placówce tej pozostanie wierny do końca życia.

Cóż wybrać z licznych dokonań słynnego laryngologa do krótkiego wspomnienia. Zaczni-

Fot. JADWIGA RUBIS

my od spraw pozornie mniej istotnych. Otóż zrymamy się, gdy przeciąga się budowa szpitala „B” czy porodówki przy ul. Siemiradzkiego. Podobne problemy stanęły w 1934 r. przed doc. Miodońskim, gdy został szefem Kliniki, formalnie istniejącej od ponad 50 lat, ale ciągle mieszczącej się w małej, zniszczonej oficynie. Po kilkuletnich staraniach, wspieranych także przez prasę, rozpoczęła się budowa nowej siedziby Kliniki. 6 listopada 1939 roku prof. Miodoński oglądał rano świeżo ukończony dach i poszedł... na UJ, gdzie został aresztowany i wywieziony na rok do Sachsenhausen.

Ale oczywiście nie postawienie „piętrowego, i tak okrojonego w stosunku do planów budynku jest największym osiągnięciem Profesora. Do tych należą przede wszystkim operacje otosklerozy, dzięki którym tysiące ludzi odzyskało słuch. Wcześniej dla pacjentów tych nie było żadnej nadziei. Założyciel krakowskiej szkoły w laryngologii dostał za te operacje nagrodę państwową II stopnia. Jako pierwszy w Polsce wprowadził badania audiometryczne słuchu. Później również ogromne zasługi stosując nowe metody operacyjnego leczenia raka krtani. Pod wieloma względami był najlepszy w Polsce i w Europie. Oto jak jeden z uczniów Profesora, doc. Henryk Gans opisywał jego talent operatorski: akrobaticzna lekkość prowadzenia noża po naczyńach, świetne wyczuwanie stawów, refleks i zegarmistrzowska precyzja.

Wielkość krakowskiego laryngologa doceniano. Był członkiem rzeczywistym PAN, odznaczono go Krzyżem Kawalerskim i Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski. Był konsultantem otolaryngologicznym kraju, czyli po prostu pierwszym wśród polskich laryngologów. A o sympatii i popularności w społeczeństwie świadczy m. in. fakt, iż w 1957 roku wybrano go posłem na Sejm, gdzie jako bezpartyjny wypowiadał się m. in. w sprawie obowiązku uczonych wobec nauki i społeczeństwa.

Prof. dr Jan Miodoński zmarł 30 września 1963 roku.

ALEKSANDER GŁUS

Skazane na zagładę

(Dokończenie ze str. 1)

To fakt, nie było ich w rejestrze zabytków, a i te, których jeszcze nie wyburzono pewnie do niego nie trafia. Status podmiejskiej zabudowy jest wciąż niejasny. Nie bez powodu prof. Karol Estreicher posługując się przykładem ulicy Królowej Jadwigi walczył o prawo do bezpiecznego przetrwania krakowskich przedmieść. Nie zdążył...

Przesądzony jest też los wschodniej pierzei, choć kilka domków jest tu naprawdę w nie najgorszym stanie i niewielkie remonty mogłyby przedłużyć ich żywot na kolejne dziesięciolecie. Posłużmy się raz jeszcze cytatem ze wspomnianej notatki: „W latach poprzednich analiza możliwości zagospodarowania terenu (położonego między ul. Wrocławską, Kijowską, Mazowiecką a zabudową mieszkaniową wysoką) wykazała rezerwy lokalizacyjne na zabudowę mieszkaniową w narożnikach ul. Kijowskiej i Wrocławskiej oraz Kijowskiej i Mazowieckiej. Narożnik ul. Kijowskiej i Mazowieckiej został przeznaczony pod budownictwo wysokiego spółdzielczego. Rozpoczęcie realizacji przewiduje się na rok 1985. Zachodzi konieczność wyburzenia 4 niskich i zużytych budynków przy uzysku 57 mieszkań. (...) Teren wzdłuż ul. Kijowskiej pomiędzy opisanymi narożnikami nie posiada opracowanego planu zagospodarowania. Budynki tam istniejące pozostawione są w chwili obecnej do zużycia technicznego”.

Do zużycia technicznego — to znaczy bez prawa większego remontu, z nadzieją na szybką śmierć.

Nie walczę już o ten fragment historycznej zabudowy podmiejskiej. Sprawy zaszły zbyt daleko. Bicie na alarm miało sens dziesięć, piętnaście lat temu. Kiedy można było jeszcze pomóc właścicielom w remontach i uporządkowaniu posesji. Kiedy była jeszcze szansa na uratowanie i utrzymanie żywego skansenu. Dziś jest za późno.

P takich niewielkich obszarów podmiejskiej zabudowy jednak o enklawie przy Kijowskiej po to, by przypomnieć architektom i urbanistom, że budowy mamy w Krakowie jeszcze kilka. I warto podjąć starania, by je uratować. Ani się bowiem spostrzeżemy, gdy atmosfera zwierzyńcejskich andrusów, podgórskich robotniczych uliczek, czy bronowickich zagrod zniknie bezpowrotnie z pejzażu naszego miasta. A wtedy będzie już za późno na bicie się w piersi...

EWA SMĘDER

